

УДК 17+19(430)Герман+Кант
DOI: <https://doi.org/10.17721/2523-4064.2025/12-4/23>

Станіслав ГРУБІЗНИЙ, студ.
ORCID ID: 0009-0000-0521-169X
e-mail: hrubiznyy.stanislav@knu.ua

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, Україна

ГЕРМАН ПРОТИ КАНТА: КОНФЛІКТ ОБОВ'ЯЗКІВ У ЕТИЧНІЙ ТЕОРІЇ

Вступ. Присвячено дослідженню концепції морального обов'язку та питання можливості конфлікту обов'язків (моральних дилем) у філософії Імануеля Канта, а також аналізу переосмислення цієї концепції в етиці Барбари Герман.

Методи. Здійснено на основі концептуального аналізу та герменевтичної інтерпретації першоджерел, порівняльного методу, а також методу *case-study* для дослідження "Метафізики моралі" Канта та праці Герман "Практика морального судження". Метою є виявлення концептуальних відмінностей між категоричним імперативом Канта, який формулює універсальні й безумовні моральні закони, та інтерпретацією обов'язку за Герман, що враховує конкретні обставини, з якими стикається моральний агент у реальному житті.

Результати. Продемонстровано, що підхід Герман, попри розширення можливостей застосування Кантової етики до складних життєвих ситуацій, одночасно породжує нові філософські виклики. Зокрема, постає проблема забезпечення послідовності та внутрішньої узгодженості моральних принципів у випадках, коли універсальні етичні норми адаптуються до різноманітних контекстів, що, зі свого боку, окреслює як потенціал, так і межі адаптації деонтології Канта до практики морального судження.

Висновки. Розкрито, що теорія обов'язку, заснована на категоричному імперативі, заперечує саму можливість істинної колізії між моральними обов'язками, оскільки універсальний моральний закон не може породжувати суперечливих вимог. Натомість Герман пропонує прагматичний підхід, спрямований на поєднання строгих принципів із реальними моральною практикою. Доведено, що вона розвиває ширше тлумачення обов'язку, що включає ситуативний контекст прийняття рішень і визнає значення конкретних обставин для морального вибору.

Ключові слова: американська філософія, Барбара Герман, Імануель Кант, категоричний імператив, моральний конфлікт, моральна філософія, німецький ідеалізм.

Вступ

Барбара Герман є однією з найвідоміших інтерпретаторок робіт І. Канта, сфера її досліджень зосереджена саме на моральній філософії та етиці. Випускниця Гарварду, науковими керівниками якої були Джон Ролз та Стенлі Кавел, захистила дисертацію на тему "Моральність як раціональність: вчення про етику Канта" (Herman, 2016) у 1976 році. Професорка Університету Каліфорнії у Лос-Анджелесі досліджує основи обов'язку та практичне застосування принципів Канта в життєвих ситуаціях, адаптацію їх до реалій людських взаємин та викликів моральних конфліктів.

У центрі уваги наукової діяльності Герман – одна з найбільш дискусійних тем етики Канта: конфлікт обов'язків. Хоча сам Кант і заперечував можливість справжніх конфліктів у своїй моральній системі, Барбара Герман пропонує прагматичний погляд у ситуаціях, коли моральний суб'єкт стикається з кількома рівноцінно важливими обов'язками, які суперечать один одному. "Коли одночасно застосовується понад один обов'язок, зазвичай виникає занепокоєння щодо конфліктів обов'язків – коли лише один із застосованих обов'язків може бути виконаним, як це інколи може трапитись, тоді нам потрібно знати, який обов'язок має пріоритет, подумати про те, що відбувається з невиконанням обов'язком, і розглянути, чи такий конфлікт вказує на недолік у системі обов'язків" (Herman, 2023, p. 299).

Сучасна філософія моралі стикається з проблемами конфліктів та узгодженням обов'язків, вказуючи на необхідність переосмислення традиційних підходів до деонтологічної етики. Саме тому ключовим аспектом є визначення, чи можуть основні цінності, що лежать в основі конфліктних обов'язків, співіснувати без суперечностей. Розгляд узгодженості обов'язків як позитивного боку їхніх конфліктів відкриває нові перспективи для розуміння моральних дилем.

У цій статті розглядається інтерпретація Герман конфлікту обов'язку у філософії Канта, оцінюється її теоретична

послідовність, практичні наслідки та критика з метою кращого розуміння її впливу на сучасну моральну філософію.

Джерела. Використання "Метафізики моралі" Імануеля Канта (Kant, 1991) поряд із "Практикою морального судження" Барбари Герман (Herman, 1993) як основних джерел у цьому дослідженні пропонує вагоме поєднання основоположної етичної теорії та її сучасного застосування. Філософія Канта надає фундаментальну основу деонтологічної етики, яка є важливою для розуміння структурованого підходу до моральних прав, обов'язків та справедливості. Робота Герман, з іншого боку, є новим поглядом на теорію Канта, зосереджується на придатності моральних суджень у реальному світі, відповідаючи на поширені критики етики Канта, такі як її строгість та абстрактність. Такий підхід не лише поєднує разом теоретичні та практичні аспекти моральної філософії, але й збагачує дискусію, включаючи сучасні ідеї в традиційній доктрині Канта.

Водночас критика Барбари Герман Майклом Рольфом, дослідником спадщини Канта, істориком новітньої філософії Католицького університету Америки, та Енсом Тімерманом, професором моральної філософії Університету Сент-Ендрюса, допомагає краще зрозуміти як Канта, так і Герман, акцентуючи увагу на їхніх головних ідеях щодо зобов'язань (*obligations*) та обов'язків (*duty*).

Методи

Разом зі здійсненням концептуального аналізу та залученням герменевтичного і порівняльного методів, у статті використовується метод *case-study*: звернення до відомого прикладу Канта з його есе 1797 року про вбивцю біля дверей дає змогу застосувати теоретичний закон у складній моральній ситуації, показуючи строгість моральної системи Канта проти практичності та ситуативності застосування етики Барбарою Герман.

Результати

Проблема морального конфлікту в етиці Канта. Широко відомим є приклад Канта про вбивцю біля дверей – чи не найбільш провокативний приклад з його мо-

ральної філософії, який показує нам значення непорушності морального закону. У своєму есе 1797 року "Про гадане право брехати з людинолюбства" (Kant, 1996, pp. 605–616), німецький філософ розглядає ситуацію, коли вбивця стукає у двері нашого будинку та запитує про нашого друга, який тут переховується. Рішення здається очевидним: збрехати задля збереження життя нашого друга – щоправда, з цим абсолютно не погоджується Кант. Чому?

Фундаментом моральної філософії Канта є категоричний імператив, який пропонує чітку й раціональну основу для прийняття етичних рішень. "Принцип, який перетворює певні дії на обов'язки, є практичним законом. Правило, яке агент сам встановлює на суб'єктивних підставах, називається його максимою, отже, різні агенти можуть мати дуже різні максими щодо одного й того ж самого закону. Категоричний імператив, який сам по собі лише визначає, що таке зобов'язання, звучить так: «Дій відповідно до такої максими, яка може стати універсальним законом»" (Kant, 1991, p. 51).

Кант намагався побудувати моральну систему, позбавлену суперечностей, де обов'язки виникають із загального розуму, а не є емоційними поривами чи суб'єктивними примхами. Ця універсальність передбачає, що моральні настанови та правила не є лише індивідуальними орієнтирами, а, навпаки, обов'язковими законами для кожного з нас. "Цілком доречно, що така позиція Канта стала джерелом розчарування для сповнених співчуття читачів: він стверджує, що дія, виконана з обов'язку, може мати моральну цінність лише тоді, коли вона здійснюється з мотиву обов'язку самого по собі. Наявний наслідок цієї точки зору – що дія не може мати моральної цінності, якщо їй сприяють бажання або примхи, є найменш проблематичним, оскільки він вважає морально бажаною дію, виконану неохоче або з образою, аніж подібну дію, виконану з любов'ю або із задоволенням" (Hermap, 1981, p. 359).

Тому Кант не обмежується лише одним визначенням категоричного імперативу, як стверджує Майкл Рольф, а продовжує розкривати його формулювання і надалі, у кількох формулах, щоб показати, що це не просто варіації однієї ідеї, а фундаментальні елементи багатогранної моральної системи. Визначення категоричного імперативу, зазначеного вище, є, як пише Рольф, формулою універсального закону (*Formula of Universal Law*). "Пізніше Кант підсумовує цю процедуру в так званій формулі закону природи (*Formula of the Law of Nature*), яка говорить: "дій так, ніби максима твоєї дії мала стати завдяки твоїй волі загальним законом природи" (Rohlf, 2009, p. 347).

Ця формулювання потрібне для того, щоб зробити універсальний закон більш наочним, або, як запевняв Джон Ролз, науковий керівник Барбари Герман, воно показує процедуру застосування першого формулювання категоричного імперативу до конкретних випадків (Rohlf, 2009, p. 347). Наприклад, якщо ми універсалізуємо закон, що передбачатиме брехню задля уникнення проблем, то формула закону природи намагаться показати, що світ, де брехня, задля уникнення проблем, є таким же невід'ємним явищем, як гравітація. У прикладі з убивцею біля дверей це призведе до суцільної недовіри до будь-кого у спілкуванні, а відтак зруйнує будь-яку потребу в комунікації взагалі. Така перспектива логічної узгодженості та системного впливу допомагає нам усвідомити ширші наслідки наших вчинків та їх моральні імплікації.

Коли ми говоримо про формулу людяності (*Formula of Humanity*), "яка ґрунтується на твердженні, що «людина, і взагалі кожна розумна істота, існує як мета сама по собі, а не лише як засіб, яким можна користуватися на розсуд тієї чи іншої волі»" (Rohlf, 2009, p. 348), то з абстрактного універсального закону ми повертаємось назад до гуманістичної перспективи та прагматичної актуальності. Кант тут наголошує на нашій моральній автономії, здатності слідувати законам розуму та можливості керувати своїми вчинками. І саме на цьому аспекті цікаво повернутися до прикладу з убивцею біля дверей, адже тут вагомими є відразу два моменти: 1) збрехати вбивці означатиме використати його як засіб для досягнення власних цілей – збереження життя друга; 2) брехня лише підірве вашу моральну цілісність, бо, по-перше, ви порушили обов'язок не брехати, а по-друге, ви не здатні передбачити, що буде далі та чи все ж не знайде вашого друга вбивця. Єдине, що ви можете контролювати, – це виконання морального обов'язку.

У праці "Метафізика моралі" того ж 1797 року (Kant, 1991) Кант пропонує сміливу й безкомпромісну пропозицію: справжній конфлікт обов'язків (*collisio officiorum s. obligationum*) не є можливим. Обов'язки, які ґрунтуються на категоричному імперативі, є вираженням універсального закону, відповідно, їх суперечність підірватиме раціональну основу та послідовність етичних принципів. "Однак суб'єкт може мати у правилі, яке він встановлює для себе, дві підстави для зобов'язання (*rationes obligandi*), одна з яких не є достатньою для зобов'язання (*rationes obligandi non obligantes*), тому не формує обов'язку. Коли дві такі підстави конфліктують одна з одною, практична філософія каже не те, що сильніше зобов'язання має перевагу (*fortior obligatio vincit*), а те, що переважає сильніша підстава для зобов'язання (*fortior obligandi ratio vincit*)" (Kant, 1991, p. 50).

Можна зазначити те, що "Кант стверджує, що в разі конфлікту між досконалим обов'язком і недосконалим обов'язком досконалий обов'язок завжди має пріоритет" (Stohr, 2011, p. 47). Цю думку Канта підтримує і Барбара Герман, запевняючи, що те, що може здаватися конфліктом обов'язків, є лише хибним тлумаченням або ж неправильним застосуванням моральних правил. "Не існує і не може існувати конфліктів обов'язків. Максими дій просто порушують або не порушують категоричний імператив. Мораль вимагає діяти за принципом, а не на користь цінностей. Якщо обов'язок вимагає, винятків бути не може" (Hermap, 2022, p. 42).

Наполягання Канта на логічній послідовності обов'язків та неможливості їхнього конфлікту відображає його зосередження на узгодженій етичній системі. Слідуючи таким настановам, у випадку з убивцею біля дверей, практичний розум "обере" казати правду, аніж збрехати на користь друга. Однак така точність та строгість виконання єдиного обов'язку породжує запитання: чи здатна така суворості структура врахувати складності всіх реальних моральних дилем? І, ба більше, відповідь на ситуацію з убивцею біля дверей і досі викликати в багатьох лише скептицизм та недовіру до дійсності рекомендованого Кантом вчинку в цій ситуації. "Важливішою є проблема, чи сумісні основні цінності конфліктних обов'язків. Те, що не кожне поліпшення у свободі є поліпшенням у рівності, може нас справді засмутити. Якби ми виявили, що обов'язки, які захищають ці цінності, не узгоджуються, що наша найкраща надія полягає в їх (малоймовірній) відсутності конфлікту, ми були б замкнені в гнітючому моральному просторі компромісів" (Hermap, 2023, p. 299).

Це спонукає Барбару Герман подолати у своїх роботах розрив між ідеальним моральним законом та складною реальністю людського досвіду. Її мета – переосмислити етику Канта.

Погляд на конфлікт обов'язків Барбари Герман.

Така проблема, як конфлікт обов'язків, підриває практичну значущість морального обов'язку та поглиблює дихотомію між теоретичним моральним законом і його використанням на практиці. Коли моральний агент стикається з конфліктом обов'язків, як стверджує Герман, це ціна його цілісності або ж моральної узгодженості. "Хоча зараз ми не схильні бачити моральність так, як Платон бачив справедливість, або як Арістотель розглядав добродетельність – як спосіб життя, що підходить лише для небагатьох, – ми часто поділяємо з ними переконання, що, хоча моральна поведінка є соціально необхідною (і тому її легітимно нав'язувати через закони чи соціалізацію), люди (загалом) не можуть очікувати, що вони (справді) зрозуміють моральність або будуть мотивовані цим розумінням" (Herman, 1993, p. 162).

Іншими словами, враховуючи те, що для нас важко дивитись крізь істинну суть морального закону та розуміти його справжнє значення, дієвість дотримання морального обов'язку на практиці підсилуватиме його значущість для нас. Якщо ж ми стикаємось з конфліктом обов'язку, що передбачає дві моральні вимоги, які стоять перед агентом, за обставин неможливості виконати обидві – дієвість або ж значущість таких обов'язків буде піддаватись сумніву. Важливо тут зазначити, що Кант використовує два різних значення для *Verbindlichkeit* (*obligation*) – зобов'язання та *Pflicht* (*duty*) – обов'язок.

Зобов'язання – це необхідність вільної дії згідно з категоричним імперативом розуму (Kant, 1991, p. 48). Обов'язок – це дія, до якої хтось зобов'язаний. Це, отже, зміст зобов'язання, і може існувати один і той самий обов'язок (щодо дії), хоча ми можемо бути зобов'язані до нього різними способами (Kant, 1991, p. 49).

Треба звернути увагу на те, що "англійське слово *duty* (обов'язок) у своєму ключовому моральному значенні не має множини, так само як і слово *conscience* (совість). Звісно, форма *duties* (обов'язки) існує, але семантично це множина від злічуваної форми *a duty* (схожої із завданням (*a task*)), а не від незлічуваного *duty* (у моральному значенні)" (Wierzbicka, 2015, p. 145). Перекладати *Pflichten* як *duties* "є неточним і таким, що вводить в оману, а також викликає значні проблеми у філософських працях" (Wierzbicka, 2015, p. 146).

Сама Барбара Герман у примітках до розділу "Obligations and Performance" у праці "The Practice of Moral Judgment" зазначає: "Хоч які важливі відмінності існували би між "обов'язком" і "зобов'язанням" у деяких моральних теоріях, у контексті обговорення моральних дилем вони не виконують різних функцій: кожне з них несе моральну вимогу, "повинність", яка не скасовується через факт конфлікту і не може бути відхилена на розсуд агента. Оскільки мене найбільше турбує саме цей факт нашої зобов'язаності, ця "практична необхідність" моралі, я іноді буду говорити про конфлікти обов'язку як про конфлікти між конкурентними зобов'язаннями" (Herman, 1993, p. 159).

Тому я керуюсь лише англомовними перекладами Канта, надаючи його визначення категоричного імперативу в першому розділі та використовуючи уривки із "The Metaphysics of Morals" у перекладі Мері Греґор надалі,

для того щоб зберегти переклад *duty* як обов'язку та *obligation* як зобов'язання.

Підхід Барбари Герман до концепції обов'язку кидає виклик ідеї строгої універсальності, включаючи в моральне міркування ситуативність. Як вона стверджує, "щоб встановити зобов'язання чи обов'язок не брехати, потрібно довести, що ніщо ніколи не може бути підставою, яка виправдовує брехню" (Rohlf, 2009, p. 360). Ця теза підкреслює її переконання, що обов'язки – це не просто абстрактні принципи, відірвані від складності реального досвіду. Натомість Герман стверджує, що моральна значущість обов'язку залежить від його здатності витримати ситуативний аналіз.

Спираючись на розуміння етики Канта Барбарою Герман, що формула закону природи не здатна формувати чіткі, специфічні для ситуації обов'язки, американська дослідниця обмежує цю формулу до принципу, що оцінює максими з погляду їх універсальності. Цим формула закону природи зводиться до "принципу розмірковування" (*deliberative principle*) або презумпції, яка лише уточнює підстави зобов'язання, що застосовуються до агентів у різних ситуаціях залежно від їхніх максим. Таким чином Герман перекладає завдання визначення обов'язків на формулу людяності, яка підсилює значення та зосереджується саме на раціональності агента (Rohlf, 2009, p. 361).

Помітно, що розгляд Кантом здатності розуму визначити вибір через універсальність практичних законів глибоко узгоджується з переосмисленням його етики Барбарою Герман. Для Канта моральні закони розкривають свободу вибору – властивість, яку спекулятивний розум не може довести, але яку практичний розум демонструє. "Але, дивуючись здатності нашого розуму визначити вибір лише Ідеєю того, що максима відповідає універсальності практичного закону, ми дізнаємося, що саме ці практичні (моральні) закони вперше розкривають властивість вибору, а саме його свободу, якої спекулятивний розум ніколи не досягнув би ні на основі *a priori*, ні через будь-який досвід, і яка, навіть після того як розум її досягне, жодним чином не може бути теоретично доведена як можлива" (Kant, 1991, p. 51). Герман розвиває цю ідею, наголошуючи, що етика Канта не обмежується абстрактними принципами, а базується на тому, як ці принципи дозволяють людям діяти вільно в межах морального закону. Ця взаємодія між свободою і універсальністю є центральною у її підході до практичного застосування обов'язку.

Моральні закони, подібно до математичних постулатів, є суворими та аподиктичними, але Герман додає елемент ситуативності в їх застосуванні, показуючи, як недосконалі обов'язки (*imperfect duties*) вимагають адаптивності, залишаючись водночас правильними універсальним принципом. Щоправда, якщо "ми говоримо, що якщо ти не можеш зробити *x*, тоді не може бути так, що ти маєш зробити *x*" (Herman, 1993, p. 160) – і беремо це як постулат, то що тоді залишається від конфлікту обов'язків?" Згідно з Герман, щоб зрозуміти феномен морального конфлікту, ми змушені обирати між відмовою або від ідеї, що зобов'язання є необхідними, або від "заввичай священного" постулату, що "повинен означає можеш" (*ought implies can*). Герман вирішує відмовитися від останнього – або, точніше, вона відкидає традиційну "вузку" версію, яка стосується конкретних дій, на користь "широкого" тлумачення, згідно з яким "ми можемо

бути зобов'язані виконувати лише такі дії, які можливо виконати" (Timmermann, 2013, p. 61).

Якщо ми повернемося до прикладу вбивці біля дверей, то це підкреслює напруження між постулатом "повинен означає можеш" та моральними конфліктами, такими як ті, що виникають у сценарії Канта. Строго тлумачення цього постулату припускає, що моральні зобов'язання застосовуються лише до дій, які агент здатен виконати, тобто, якщо не можливо виконати як обов'язок не брехати, так і обов'язок захистити життя – принаймні одне зобов'язання перестає бути чинним. Однак, як критикується Тімерманом, таке міркування підраиває стійкість моральних зобов'язань навіть за неможливих обставин.

"Широке" тлумачення постулату, яке пропонує Барбара Герман, допомагає подолати це напруження, стверджуючи, що зобов'язання стосуються типів дій, які є можливими для агента, навіть якщо їх виконання у певних умовах неможливе". Якщо ми приймаємо широке тлумачення "повинен означає може", то особливого напруження, викликаного моральним конфліктом, не виникає. Кожна з моральних вимог, якщо вона є дійсною, є таким видом дій, які агент здатен виконати. Якщо обставини такі, що агент не здатен задовольнити обидві вимоги, це створює практичну проблему, яку істинна теорія повинна розв'язати. Ніякої теоретичної проблеми не виникає, оскільки з "повинен означає може" не впливає, що певний агент у конкретних обставинах повинен мати можливість задовольнити всі моральні вимоги" (Herman, 1993, p. 165).

У прикладі з убивцею брехня може бути виправдана вищим принципом захисту життя, що узгоджується з поглядом Герман: моральне міркування вимагає балансування між суперечними зобов'язаннями та врахуванням контексту (*situation-specific*). Кант, однак, наполягає, що брехня є неприпустимою, надаючи перевагу правдивості як досконалому обов'язку.

Дискусія і висновки

Результати цього порівняння, між розумінням обов'язку Канта та Герман, показують, що справжній конфлікт між обов'язками є неможливим, оскільки кожен обов'язок виражає практичну необхідність, зумовлену раціональною природою людини. Якщо ж і виникає конфлікт, то це стосується підстав для обов'язків, а не самих обов'язків (Herman, 1993, p. 165).

На думку Барбара Герман, вирішення конфлікту обов'язків потребує морального розсуду, де агент мусить зважити та вибрати дію, яка найкраще відповідає універсальним моральним принципам. Метафора "тримати поле" описує домінування сильнішої підстави зобов'язання, що підкреслює, що в моральному виборі домінують найбільш значущі підстави.

"Результатом розмірковувань є зобов'язання. Практична необхідність, яка є основою бачення моралі Кантом, настає, коли агент визначає, яка з підстав зобов'язань «зв'язує до обов'язку». Керуючись категоричним імперативом, розмірковування включає підстави (множина) зобов'язань та визначає зобов'язання (однина). Так ми можемо сказати, що підстава зобов'язання «утримує поле [для розмірковувань]», коли вона не спростовується іншими відповідними моральними фактами в обставинах дій агента, які це визначено розмірковуванням" (Herman, 1993, p. 168).

Основна мета цієї статті не полягає в тому, щоб окреслити шляхи Барбара Герман до вирішення конкретних філософських дилем щодо обов'язку в межах етики Канта. Натомість вона спрямована на пояснення глибокої складності практичних аспектів етичної концепції німецького мислителя. Через детальний аналіз того, як, згідно з прикладами, моральні агенти критично взаємодіють з етичними принципами та застосовують їх, стаття висвітлює строгий методологічний підхід Канта до моралі на противагу адаптаціям Герман.

Зокрема, дискусія призначена для ілюстрації глибини філософських уявлень Канта щодо автономії та моральної свободи, демонструючи це на прикладі вбивці біля дверей. Адже, у кожного з нас й досі залишається відкритим питання, як вчинити у такій ситуації. Спираючись на свободу людини – це питання завжди буде відкритим.

Список використаних джерел

- Herman, B. (1981). On the value of acting from the motive of duty. *The Philosophical Review*, 90(3), Article 359. <https://doi.org/10.2307/2184978>
- Herman, B. (1993). *The practice of moral judgment*. Harvard University Press.
- Herman, B. (2016). *Morality as rationality: A study of Kant's ethics*. Routledge.
- Herman, B. (2022). *Kantian commitments*. Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/oso/9780192844965.001.0001>
- Herman, B. (2023). Duty and deontology. *Canadian Journal of Philosophy*, 53(4), 1–12. <https://doi.org/10.1017/can.2024.5>
- Kant, I. (1991). *The metaphysics of morals*. Cambridge University Press.
- Kant, I. (1996). *Practical philosophy* (M. J. Gregor, Ed.). Cambridge University Press. <https://www.amazon.com/Practical-Philosophy-Cambridge-Works-Immanuel/dp/0521654084>
- Rohlf, M. (2009). Kant on determining one's duty: A middle course between Rawls and Herman. *Kant-Studien*, 100(3). <https://doi.org/10.1515/kant.2009.020>
- Stohr, K. (2011). Kantian beneficence and the problem of obligatory aid. *Journal of Moral Philosophy*, 8(1), 45–67. <https://doi.org/10.1163/174552411x549372>
- Timmermann, J. (2013). Kantian dilemmas? Moral conflict in Kant's ethical theory. *Archiv für Geschichte der Philosophie*, 95(1), 36–64. <https://doi.org/10.1515/agph-2013-0002>
- Wierzbicka, A. (2015). Can there be common knowledge without a common language? German Pflicht versus English Duty. *Common Knowledge*, 21(1), 141–171. <https://doi.org/10.1215/0961754x-2818482>

References

- Herman, B. (1981). On the value of acting from the motive of duty. *The Philosophical Review*, 90(3), 359. <https://doi.org/10.2307/2184978>
- Herman, B. (1993). *The practice of moral judgment*. Harvard University Press.
- Herman, B. (2016). *Morality as rationality: A study of Kant's ethics*. Routledge.
- Herman, B. (2022). *Kantian commitments*. Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/oso/9780192844965.001.0001>
- Herman, B. (2023). Duty and deontology. *Canadian Journal of Philosophy*, 53(4), 1–12. <https://doi.org/10.1017/can.2024.5>
- Kant, I. (1991). *The metaphysics of morals*. Cambridge University Press.
- Kant, I. (1996). *Practical philosophy* (M. J. Gregor, Ed.). Cambridge University Press. <https://www.amazon.com/Practical-Philosophy-Cambridge-Works-Immanuel/dp/0521654084>
- Rohlf, M. (2009). Kant on determining one's duty: A middle course between Rawls and Herman. *Kant-Studien*, 100(3). <https://doi.org/10.1515/kant.2009.020>
- Stohr, K. (2011). Kantian beneficence and the problem of obligatory aid. *Journal of Moral Philosophy*, 8(1), 45–67. <https://doi.org/10.1163/174552411x549372>
- Timmermann, J. (2013). Kantian dilemmas? Moral conflict in Kant's ethical theory. *Archiv für Geschichte der Philosophie*, 95(1), 36–64. <https://doi.org/10.1515/agph-2013-0002>
- Wierzbicka, A. (2015). Can there be common knowledge without a common language? German Pflicht versus English Duty. *Common Knowledge*, 21(1), 141–171. <https://doi.org/10.1215/0961754x-2818482>

Отримано редакцією журналу / Received: 25.04.25
Прорецензовано / Revised: 12.05.25
Схвалено до друку / Accepted: 26.05.25

Stanislav HRUBIZNYI, Master's Student
ORCID ID: 0009-0000-0521-169X
e-mail: hrubiznyy.stanislaw@knu.ua
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

HERMAN VS. KANT: CONFLICT OF DUTIES IN ETHICAL THEORY

B a c k g r o u n d . *The article is devoted to the exploration of the concept of moral duty and the issue of the possibility of conflicting duties (moral dilemmas) in the philosophy of Immanuel Kant, as well as to the analysis of the reinterpretation of this concept in the ethical theory of Barbara Herman.*

M e t h o d s . *The research was carried out on the basis of conceptual analysis and hermeneutic interpretation of primary sources, comparative method, as well as case-study method for the study of Kant's "Metaphysics of Morals" and Hermann's work "The Practice of Moral Judgment". The aim is to identify conceptual differences between between Kant's categorical imperative, which formulates universal and unconditional moral laws, and Herman's interpretation of duty, which takes into account the specific circumstances encountered by the moral agent in real-life contexts.*

R e s u l t s . *The findings of the study demonstrate that Herman's approach, while expanding the applicability of Kantian ethics to complex life situations, simultaneously generates new philosophical challenges. In particular, it raises the issue of maintaining the consistency and internal coherence of moral principles in cases where universal ethical norms are adapted to diverse contexts – thus outlining both the potential and the limitations of adapting Kant's deontological ethics to the practice of moral judgment.*

C o n c l u s i o n s . *The theory of duty, grounded in the categorical imperative, denies the very possibility of a genuine collision between moral obligations, since a universal moral law cannot give rise to contradictory demands. In contrast, Herman proposes a pragmatic approach aimed at reconciling strict moral principles with the realities of moral practice. She develops a broader interpretation of duty that incorporates the situational context of decision-making and acknowledges the significance of concrete circumstances for moral choice.*

K e y w o r d s : *American philosophy, Barbara Herman, Immanuel Kant, categorical imperative, moral conflict, moral philosophy, German idealism.*

Автор заявляє про відсутність конфлікту інтересів. Спонсори не брали участі в розробленні дослідження; у зборі, аналізі чи інтерпретації даних; у написанні рукопису; в рішенні про публікацію результатів.

The author declare no conflicts of interest. The funders had no role in the design of the study; in the collection, analyses or interpretation of data; in the writing of the manuscript; in the decision to publish the results.